

Daniel 'Chip' Ciammaichella

Đêm Giáng Sinh

Dịch giả: Trần Lê Thanh Hà

Tín hiệu báo động phát ra từ máy vô tuyến điện khi đồng hồ điểm 11 tiếng. Ánh sáng đèn của thành phố khiến những bông tuyết đang rơi giống như hàng triệu đốm sáng chậm chậm trôi dần về phía mặt đất phủ tuyết. Người cảnh sát đấu tranh tư tưởng có nên thực hiện trách nhiệm hay không: tín hiệu báo động có trộm ở một cửa hàng bách hóa cách đồn cảnh sát không xa lắm. Còn không đầy một giờ nữa là anh sẽ chấm dứt ca trực. Nếu quả thật có một tên trộm đột nhập của hàng, việc làm biên bản sẽ mất rất nhiều thời gian. Đêm nay là đêm Giáng Sinh, Sal muốn ca trực chấm dứt đúng giờ để còn thời giờ đi mua quà cho các con. "Có thể chỉ là một nhân viên bán hàng vô ý bị nhốt trong cửa hàng và đã ấn chuông báo động". Sal nghĩ trong khi nổ máy chiếc xe tuần tra. "Mình sẽ đi mua quà được nữa rồi, có lẽ năm nay chỉ có thể cho boni trẻ tiền mặt. Đằng nào chúng cũng chẳng thích quà của mình và Maria chắc chắn không hoan nghênh khi mình gọi cửa lúc hai giờ sáng." Khi Sal đến nơi, cửa hàng bách hóa tối đen, cả khu vực im lặng như tờ. Những bông tuyết xoáy tít như một cơn bão trong ánh sáng đèn pha khi anh lái chiếc xe vòng quanh tòa nhà. Phía sau tòa nhà, ánh đèn xe chìm vào bóng tối dày đặc của cánh cửa gara để mở. Sal gọi vô tuyến xin trợ giúp và rời

khỏi chiếc xe ẩm áp, đến gần để kiểm tra.

Đến gần khoảng trống tối tăm của cánh cửa, Sal nhận thấy một hàng dấu chân đơn độc còn mới trên tuyết. Chỉ có dấu chân đi vào, không có dấu chân trở ra. Tay trái Sal nắm chặt chiếc đèn pin, tay phải của anh đặt vào bao súng đeo bên hông, nắm lấy khẩu súng lục. Anh bắt đầu toát mồ hôi, nhớ lại một tòa nhà tối tăm khác, vào một đêm Giáng Sinh khác.

Mười năm trước, Sal cũng lên đường sau khi nhận tín hiệu báo động có trộm của một cửa hàng bán rượu. Khi anh bước vào cửa hàng tối đen, một tia đèn pin sáng chói bất ngờ chiếu thẳng vào mặt làm anh lóa mắt. Anh nghe có tiếng súng lục nổ và ngã xuống đất vì một viên đạn bắn thẳng vào ngực. Chiếc áo lót chặn đạn đã cứu mạng anh, nhưng viên đạn cũng đã làm gãy ba xương sườn và vỡ xương ức của anh.

Bản năng sinh tồn của Sal, từng được mài dũa qua những trận đánh khi còn ở trong quân đội, đã giúp anh không bị ngất đi ngay mà còn đủ sức để nâng khẩu súng lên. Anh chỉ còn nhớ là miõnh đã bắn về phía tia sáng và_sau này anh mới biết_giết chết kẻ vừa tấn công mình.

Sal gạt dòng ký ức đó đi, tắt đèn pin rồi bước vào cửa hàng. Anh khom người khi bước qua cửa, từ từ cho mắt quen dần với bóng tối.

Suốt mười bảy năm Sal ở trong lực lượng cảnh sát, cửa hàng này đã bị trộm nhiều lần, nên anh đã biết chỗ đặt công tắc hệ thống đèn của cửa hàng.

Khi mắt đã lờ mờ nhận ra những đồ vật xung quanh, Sal cẩn thận dò từng bước về phía hộp công tắc và cảm thấy một cơn đau nhói lên ở xương sườn, nơi anh bị bắn mười năm trước.

Khi anh được ra viện, cơn đau vì vết thương của anh không nghĩa lý gì so với nỗi đau tinh thần: vợ con anh đã bỏ anh. Sal không ngạc nhiên vì Maria đem các con đi. Cuộc sống chung của họ đã bắt đầu xấu và ngày càng tồi tệ hơn. Sal không thể nào chia sẻ với vợ những nỗi kinh sợ luôn hành hạ anh

và vì vậy cô cảm thấy mình bị bỏ rơi. Anh biết rằng không ai, kể cả bản thân anh, có thể hiểu được những gì anh từng trải qua trong vai trò một người cảnh sát và trước đây - một người lính. Sal ngày càng trở nên dễ nghi ngờ và thích chỉ trích. Maria im lặng nhìn anh ngày càng lệ thuộc nhiều vào công việc và thường nhờ chai rượu Jim Beam để khuây khỏa. Trước khi Maria mang các con bỏ ra, Sal và cô như những người xa lạ sống trong cùng một nhà.

Sal tìm được hộp công tắc. Khi những ngọn đèn chiếu sáng cả tòa nhà, anh nghe thấy tiếng chân chạy ra khỏi cánh cửa chỗ anh đã bước vào. Anh lao đến cánh cửa đang mở rộng, cùng lúc đó một chiếc xe tuần tra khác thắng lại. Những người cảnh sát nhảy ra khỏi xe. Sal hỏi lớn: "Các anh có thấy người nào chạy ra không?".

Một trong những người mới đến, viên cảnh sát lực lưỡng nổi tiếng thích ăn bánh rán, cười đầy vẻ chế giễu và đáp: "Không, Sal à, chúng tôi không thấy ai hết. Thế nào, anh để cái thằng ăn trộm ấy chạy thoát rồi hả?" Những người mới đến cười ồ lên. Sal không trả lời. Anh giận dữ quay lại nhìn kỹ những dấu chân đi vào và ra khỏi tòa nhà. Sau khi xem xét kỹ càng, cơn giận của anh từ từ giảm đi, anh nở nụ cười tự tin: "Có thể nó chạy thoát mà cũng có thể là không. Các anh ở đây chờ đội trưởng đến, tôi đi dạo một chút."

Nhìn người bạn đồng nghiệp mập mạp, Sal nói: "Anh lái chiếc xe của tôi đi theo tôi nhé."

Sal nghĩ thầm trong khi đi theo những dấu chân mờ dưới lớp tuyết mới rơi: "Bắn thì sẽ dễ hơn theo dấu một con hươu đực bị thương. Dĩ nhiên nếu quả thực đang đi theo dấu một con hươu, mình sẽ phải vũ trang tốt hơn và con hươu thì không biết bắn trả".

Dấu chân dẫn đến một căn nhà gỗ một tầng tồi tàn xiêu vẹo cách đó hai dãy nhà. Khi Sal bước lên mấy bậc cấp trước nhà, anh nhận thấy một hàng dấu

chân giống như ở cửa hàng bách hóa . Rõ ràng người này phải rời khỏi nhà vào đầu buổi tối, vì tuyết rơi đã che lấp hầu hết những dấu chân trước đó.

"Tao bắt được mày rồi" Sal lẩm bẩm trong bóng đêm lạnh giá.

Sal gõ mạnh vào cánh cửa rồi bước tránh sang một bên, súng hờm sẵn. Anh nghe rõ giọng rên rỉ của một cậu bé rồi đến giọng sắc nhọn giận dữ của một phụ nữ. Quả đấm cửa kêu lách cách rồi mở ra. Một người phụ nữ tầm thường, vẻ mặt mệt mỏi đứng giữa khung cửa, mặc một chiếc áo choàng tằm rách tả tơi, trên mái tóc vàng nhạt đã ngả màu xám còn gắn đầy những ống cuộn tóc. Sau lưng bà là một cậu bé khoảng mười hai tuổi, mặt đầy vẻ sợ hãi và xấu hổ. Trước khi Sal kịp nói, chị ta đã nói, giọng căng thẳng và lo lắng: "Chúc mừng Giáng Sinh ông sĩ quan, mời ông vào."

Vừa bước vào nhà Sal đã nhìn thấy ngay một bao đựng rác để dựa vào tường. Trên cùng của chiếc bao là một chiếc áo khoác lông chồn bạc đắt tiền. Khi mắt đã quen với ánh sáng mờ mờ trong nhà, anh thấy rõ hơn người và đồ vật.

Căn nhà không có đồ đạc gì ngoài một chiếc ghế dài ba chân đã cũ nát. Sàn nhà bằng gỗ trơn trượt, quần áo vứt lung tung và đầy rác rến. Gián bò đầy trên những bức tường loang lổ, mùi hôi của rác cũ bốc lên trong không khí lạnh lẽo. Sal liếc nhìn vào bếp và thấy cánh cửa móp méo của chiếc lò nướng rỉ sét mở rộng, các nút điều chỉnh nhiệt độ mở hết mức, tạo ra nguồn hơi ẩm duy nhất cho căn nhà.

Khi Sal quay lại đối diện với cậu bé và người phụ nữ, anh bắt gặp những cử động phía sau một cánh cửa. Đó là ba đôi mắt ngây thơ như mắt nai của ba cô bé đang nhìn trộm qua khe cửa. Sal nháy mắt với chúng rồi nói với người đàn bà: "Thưa bà, tôi có lý do để tin rằng con trai bà đây đã đột nhập vào cửa hàng Fears ở đường 110. Tôi khẳng định là những món đồ trong các bao rác kia là đồ ăn cắp từ cửa hàng đó".

Người phụ nữ im lặng, nước mắt bắt đầu lăn xuống từ đôi mắt đỏ ngầu. Chị ta quay lại lạnh lùng nhìn cậu bé. Cậu vừa nén những tiếng khóc nức nở vừa nói: "Cháu lấy những món này từ cửa hàng đó, thưa ông sĩ quan. Mẹ và các em cháu cần có quà Giáng Sinh. Mẹ cháu không có tiền và ai cũng biết là ông già Noel không có thật. Cháu chỉ nghĩ là ai cũng đã có quà và cửa hàng đó chỉ bị mất vài món đồ thôi."

Sal có giữ cho lòng mình cứng rắn, không bị đôi mắt ngây thơ đầy nước mắt của cậu bé làm cho mềm yếu. "Đừng để lời của thằng bé khiến mình ủy mị". Sal tự nhủ. "Người nào cũng có một câu chuyện thương tâm, nhưng không có nghĩa là họ được vi phạm pháp luật." Sal nhìn cậu bé với vẻ mặt đe dọa dữ dằn nhất và tháo cặp còng tay ra khỏi thắt lưng. Anh vẫn nhìn như vậy trong khi miệng nói với mẹ cậu: "Thưa bà, tôi phải đưa thằng bé về đồn cảnh sát. Nếu bà tìm được người trông nom bọn trẻ, tôi sẽ để bà cùng đi với nó." Một vẻ kinh hoàng hiện lên trong mắt người phụ nữ khi Sal nói thêm: "Tôi có thể gọi cho cơ quan dịch vụ xã hội nếu bà không tìm được người giữ trẻ". Cái nhìn ấy khiến Sal hiểu chị ta sợ cơ quan dịch vụ xã hội hơn là sợ cảnh sát.

Trước khi chị ta trả lời, Sal đã bập cồng vào tay thằng bé, nhưng anh vừa làm xong thì ba cô bé đã lao vào phòng, nước mắt rùng rùng. "Ông cảnh sát ơi, xin ông đừng bỏ tù anh Martin!" cô bé lớn tuổi nhất kêu lên: "Ông già Noel sẽ không thể mang quà vào tù cho anh ấy được." Sal không thể nhìn thẳng vào mắt các em, anh cảm thấy nhẹ nhõm khi bà mẹ mắng chúng rồi lừa chúng vào phòng ngủ.

Trong khi bà mẹ bận bịu với đám trẻ, Sal xem xét những món đồ trong bao rác. Trong đó có vài con búp bê, mấy bộ quần áo con gái, một xâu chuỗi đeo cổ đất tiền và chiếc áo lông chồn bạc. Anh nhận thấy không có món đồ nào dành cho cậu bé. "Chắc thằng bé sợ quá bỏ chạy trước khi kịp lấy món gì

cho nó ", Sal lẩm bẩm.

Người mẹ trở lại và có vẻ bình tĩnh hơn, chị nói với Sal khi anh nắm cánh tay thẳng bé định dẫn nó ra cửa: "Thưa ông sĩ quan, Martin không phải là đứa bé hư. Nó chỉ gây nên chuyện vì nó không có người đàn ông nào dạy dỗ nó đến nơi đến chốn thôi."

Sal hỏi: "Thưa bà, thế cha thằng bé đâu?" Câu hỏi vừa thốt ra anh đã hối hận và ước gì mình đã không nói. "Bây giờ mình sẽ phải nghe một câu chuyện làm mình mủi lòng đây." Anh nghĩ, nhưng vẫn quay lại nhìn chị ta và lắng nghe. "Cha Martin không phải là người tốt. Anh ấy không giỏi chuyện gì ngoài uống rượu, sử dụng ma túy và đánh đập tôi. Hình như anh ấy đã có làm một người chồng tốt sau khi tôi sinh Martin, nhưng đám bạn bè của anh ấy và ma túy đã làm anh ấy chết sớm." Chị ta ngừng một chút rồi tiếp, giọng thoáng chút cay đắng: "Khi Martin mới lên hai, vào đêm Giáng Sinh, anh ấy bị cảnh sát bắn chết khi đang ăn trộm ở một tiệm rượu. Từ đó tôi đã sống với hàng chục người đàn ông và làm bao nhiêu công việc để kiếm sống. Tôi chưa bao giờ nhận được tiền trợ cấp..."

Người phụ nữ tiếp tục kể nhưng Sal không còn nghe thấy gì nữa. Trong óc anh đang hình dung lại chuyện đã xảy ra với anh trong tiệm rượu đúng mười năm trước. Anh chưa bao giờ nhìn thấy kẻ đã bắn mình và sau khi ra viện anh cũng từ chối không xem hình hấn trong hồ sơ tội phạm. Con đau ở xương sườn trở lại, Sal có cảm giác anh sắp nôn mửa ngay tại chỗ. "Không thể là cùng một người được", Sal nghĩ. "Ngay cả nếu đó là hấn, hấn đã bắn mình trước và mình chỉ bắn kẻ đã bắn mình". Sal chưa bao giờ nghĩ tên trộm đã làm anh bị thương là một người thật. Cho đến lúc này anh vẫn chưa từng nghĩ người đó có một cuộc sống, nói gì đến cả một gia đình. Những cảm giác bị đè nén trong lòng anh có vẻ sắp dâng trào như núi lửa phun. Anh quay mặt đi tránh cái nhìn của người phụ nữ và cậu bé, thầm mong họ không

đọc được suy nghĩ của mình.

"Tôi sẽ lấy bàn chải đánh răng của Martin. Nó có được phép mang theo không thưa ông?" Người mẹ hỏi, giọng chị ta nhỏ gần như thì thầm.

Ngay lúc ấy Sal cảm thấy một điều gì vừa vỡ vụn bên trong anh. Tất cả những gánh nặng đau đớn, buồn rầu và khổ sở hình như đã rơi khỏi tim anh và anh biết mình phải làm gì.

"Không" Sal trả lời cộc lốc.

Anh quay lại cậu bé và mở còng. "Tao sẽ cho mày một cơ hội, nhóc à." Anh nói bằng giọng nghiêm khắc nhất "Nhưng nếu để tao bắt gặp mày phạm luật, dù chỉ là nhỏ nước bọt ngoài đường thôi, tao cũng sẽ nhốt mày lại, khoá cửa và ném chìa khóa đi đó".

Cả cậu bé và bà mẹ đều không nói được tiếng nào. Họ chỉ nhìn Sal chằm chằm, vừa kinh ngạc vừa biết ơn.

Sal nói tiếp: "Bây giờ mày cầm chìa khóa này, bỏ hết tất cả những thứ mày đã lấy vào cốp xe tao ở ngoài kia và nói với ông bạn mập của tao là tao sẽ trả lời những câu hỏi của ông ấy sau". Thấy cậu bé còn ngần ngại, Sal quát lớn:

"Đi ngay và làm như tao bảo trước khi tao đổi ý!"

Sau khi cậu bé chạy ra ngoài, kéo theo bao rác. Sal thò tay vào túi và quay lại với người mẹ. Người cảnh sát chăm chú nhìn xuống sàn nhà trong khi đặt một nắm tiền lớn vào tay chị ta. "Thưa bà, tôi muốn bà mua cho bà và bọn trẻ vài món quà đẹp cho lễ Giáng Sinh. Tôi không bỏ qua tội trộm cắp, nhưng hôm nay là Giáng Sinh và bọn trẻ xứng đáng được hưởng một Giáng Sinh tốt đẹp."

Cậu bé trở lại, đưa trả chùm chìa khóa cho Sal. Người phụ nữ vẫn chưa nói được lời nào và Sal cũng không dám nhìn chị ta. "Đừng có nghĩ là mày thoát được đây." Sal cảnh cáo cậu bé. "Tao sẽ trở lại đây thường xuyên để biết chắc mày không quậy phá gì. Quanh đây có cả trăm công việc vặt cho mày

làm để trả giá cho những gì mày vừa phạm phải".

Mắt Sal gặp mắt của người phụ nữ trong khi anh đang nói với Martin. Đôi mắt ấy đắm lệ và bày tỏ sự biết ơn, sự buồn rầu ... Anh vội nhìn tránh đi và bước ra cửa. "Chúc Giáng Sinh vui vẻ!", anh hét lớn khi bước qua cánh cửa, đi thẳng vào làn không khí đầy tuyết lạnh.

Anh đi về phía chiếc xe tuần tra đang đợi. Anh nghe thấy người phụ nữ nói "Chúa phù hộ cho ông" sau lưng anh, nhưng câu nói không đủ lớn để át tiếng tim đang đập ầm ầm như tiếng sấm trong ngực anh.

Anh biết anh không phải chịu trách nhiệm gì với Martin và gia đình cậu bé, nhưng đồng thời anh cũng muốn giúp họ.

"Có lẽ mình chỉ muốn giúp họ để bù vào những người mình không thể giúp" Sal tự bảo mình khi ngồi vào xe "Hoặc có lẽ đó chỉ là điều nên làm".

Sal có cảm giác nghe tiếng leng keng của những chiếc chuông xe trượt tuyết phía trên đầu khi anh định đóng cửa xe. Anh ngược nhìn lên và thoáng thấy một bóng đen bay nhanh vào bóng đêm. Anh lắc đầu và dụi mắt. "Mình phải bắt đầu ngủ cho đầy đủ mới được". Anh thầm nghĩ trong khi chiếc xe tuần tra chạy vào màn đêm. Anh đưa mắt nhìn người bạn mập và anh ta hiểu ngay không nên hỏi gì cả, họ im lặng chạy qua những con đường vùng Cleveland phủ tuyết trở về đồn cảnh sát.

Chiếc xe đậu lại trong bãi xe dưới tầng hầm của đồn cảnh sát, Sal cầm chìa khóa ra phía sau để mở cốp xe, còn bạn anh đi thẳng đến quán ăn tự phục vụ. Sal vừa tra chìa khóa vào ổ khóa vừa liếc nhìn đồng hồ và nhăn mặt: "Chết tiệt, giờ này tiệm nào cũng đóng cửa hết rồi. Chắc Giáng Sinh này mình lại phải cho tiền bọn trẻ thôi".

Anh cảm thấy buồn vì biết con trai mình muốn có một bộ đồ chơi Ninja Rùa và đứa con gái muốn một hộp nhạc, anh đã hứa với Maria sẽ mua những món quà đó.

“Chắc mình sẽ được phong danh hiệu người cha gương mẫu của năm” anh lầm bầm trong khi mở cốp xe.

Chỉ sau khi kéo túi đồ ăn cấp ra khỏi xe, anh mới thấy còn hai gói đồ nữa nằm trong cốp. Chúng không nằm trong số đồ bị đánh cắp và cũng không có ở đó khi anh đi trực lúc chiều. Mặt anh đỏ bừng lên khi nhận ra một gói là bộ đồ chơi Ninja Rùa cho trẻ em độ tuổi thiếu niên và gói kia là chiếc máy cassette xách tay âm thanh nổi. Ý nghĩ đầu tiên của anh là người bạn mập của anh thật ra không phải chỉ nghĩ đến bánh rán nên đã đến cửa hàng bách hóa mua quà giùm anh trong khi anh đi tìm những món đồ bị mất cắp, cho đến khi anh nhìn thấy một lá thư gắn vào chiếc máy cassette. Thư viết:

“Tối nay anh đã làm một việc tốt cho một gia đình và tôi mong anh cũng sẽ giúp tôi một việc. Năm nay tôi có nhiều việc phải làm quá nên anh vui lòng tặng những món quà này cho các con anh giùm tôi nhé. Chúc Giáng Sinh vui vẻ.

Ông già Noel”

Vài phút sau, hai sĩ quan cảnh sát đến nhận ca trực cũng sờ không thốt nên lời khi thấy Sal đang nằm trên sàn bê tông, vừa cười cuồng loạn vừa hát bài “Jingle, Bells” như đang say rượu. Họ càng bị sốc hơn khi anh nhảy bật dậy, giang tay ôm chầm cả hai người và hét lên “Chúc Giáng Sinh vui vẻ” rồi tuôn chạy như một người điên. Nhưng họ kịp nhìn thấy một tia sáng lấp lánh trong mắt anh, điều anh không có được từ bao nhiêu năm nay.

Trần Lê Thanh Hà dịch

Nguyên bản A Cop's Christmas

Nguồn: Trần Lê Thanh Hà

Được bạn: Ct.Ly đưa lên

vào ngày: 5 tháng 1 năm 2006